

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Český telekomunikační úřad**, se sídlem Sokolovská 219, Praha 9, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2013, č. j. 7 A 71/2012 - 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 10. 1. 2011 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2010, č. j. 125 004/2010-603, a ze dne 20. 12. 2010, č. j. 135 157/2010-603. Prvním z žalobou napadených rozhodnutí žalovaný rozhodl ve věci žalobcovy námitky podjatosti vznesené v řízení ve sporu ohledně služby elektronických komunikací mezi žalobcem jakožto navrhovatelem a společností Telefónica Czech Republic, a.s., jako odpůrcem. Druhým žalobou napadeným rozhodnutím pak byl zamítnut žalobcův rozklad a potvrzeno usnesení žalovaného ze dne 20. 9. 2010 o zamítnutí žádosti žalobce o povolení 10 splátek k úhradě správního poplatku ve výši 200 Kč a o zastavení řízení ve sporu ohledně služby elektronických komunikací.

Vzhledem k tomu, že žalobce s podáním žaloby nesplnil poplatkovou povinnost a neučinil tak ani později, vyzval jej Městský soud v Praze usnesením ze dne 26. 4. 2012, č. j. 7 A 8/2012 - 8, k zaplacení soudního poplatku za podání žaloby. Žalobce posléze

podáním ze dne 9. 5. 2012 požádal o osvobození od soudních poplatků, neboť jeho majetkové poměry mu neumožňují soudní poplatek uhradit.

Usnesením ze dne 1. 8. 2012, č. j. 7 A 8/2011 – 12, Městský soud v Praze vyloučil žalobu proti druhému z výše uvedených rozhodnutí žalovaného k samostatnému projednání; řízení o této žalobě bylo nadále vedeno pod sp. zn. 7 A 71/2012.

Usnesením ze dne 4. 4. 2013, č. j. 7 A 71/2012 - 17, městský soud rozhodl, že se žalobci přiznává částečné osvobození od soudních poplatků v rozsahu 90 % výše poplatku, takže jeho poplatková povinnost spojená s řízením o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2010, č. j. 135 157/2010-603, činí 200 Kč.

Proti usnesení městského soudu ze dne 4. 4. 2013, č. j. 7 A 71/2012 - 17, podal žalobce kasační stížnost, kterou však Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 26. 7. 2013, č. j. 5 As 41/2013 – 15, zamítl. Konstatoval přitom, že městský soud se dostatečným způsobem zabýval naplněním podmínek pro osvobození od soudních poplatků a oprávněně dospěl k závěru, že za dané situace je zcela namístě po žalobci požadovat alespoň částečnou úhradu soudního poplatku. Nemajetnost nemůže být bez dalšího důvodem, aby se nemajetná osoba mohla volně a bez jakýchkoliv omezení realizovat v podávání četných podání k soudu. Žalobce se v jím iniciovaných řízeních dopouští zneužívání práva; tento závěr lze činit právě s ohledem na četnost žalobcem zahajovaných sporů, na jejich podstatu a žalobcův postup v jejich rámci, kdy často nepostupuje s cílem dobrat se meritorního rozhodnutí ve sporné věci.

Usnesením ze dne 18. 12. 2013, č. j. 7 A 71/2012 - 37, městský soud řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného zastavil pro nezaplacení soudního poplatku. V odůvodnění usnesení uvedl, že žalobce s podáním žaloby nesplnil svou poplatkovou povinnost. Městský soud žalobci zaslal výzvu ze dne 30. 8. 2013, č. j. 7 A 71/2012 – 32, k zaplacení soudního poplatku za podání žaloby ve výši 200 Kč ve lhůtě sedmi dnů od doručení výzvy. Žalobce na uvedenou výzvu zareagoval podáním ze dne 19. 9. 2013, v němž požádal o prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku o několik měsíců, jelikož mu jeho sociální poměry neumožňují úhradu poplatku najednou a během krátké doby.

Uvedenou žádost o prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku posoudil městský soud podle obsahu jako žádost o nezastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku ve stanovené lhůtě ve smyslu § 9 odst. 4 písm. c) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“). Dospěl však k závěru, že podmínky stanovené v citovaném ustanovení nejsou splněny. Žalobce nespecifikoval, v čem spatřuje nebezpečí z prodlení a možný vznik újmy. Městský soud dále konstatoval, že žalobce měl dostatek času potřebné prostředky k zaplacení soudního poplatku zaplatit. Již od vydání usnesení městského soudu ze dne 4. 4. 2013, č. j. 7 A 71/2012 - 17, o přiznání částečného osvobození od soudních poplatků musel počítat s tím, že bude muset soudní poplatek ve stanovené výši zaplatit. Dodatečnou sedmidenní lhůtu k úhradě soudního poplatku, kterou žalobci stanovil městský soud, proto nelze považovat za nepřiměřeně krátkou. Nadto městský soud uvedl, že podávání žádostí o posečkání s úhradou soudního poplatku, resp. prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku, není ojedinělým úkonem a stalo se novou strategií žalobce poté, co městský soud přestal vyhovovat jeho

pokračování

žádostem o osvobození od soudního poplatku. I v tomto případě se jedná o zneužití práva s cílem domoci se projednání žaloby na náklady státu. Městský soud tedy vzhledem k tomu, že žalobce nezaplatil soudní poplatek ani přes uvedenou výzvu, řízení o žalobě zastavil podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s.

Žalobce (stěžovatel) podal proti usnesení městského soudu o zastavení řízení kasační stížnost, v níž označil několik pochybení městského soudu, jež jsou dle jeho názoru důvodem pro zrušení vydaného rozhodnutí.

Městský soud se podle stěžovatele dopustil při svém rozhodování svévole, lhůta stanovená ve výzvě k zaplacení stanoveného soudního poplatku je nepřiměřeně krátká, jeho odůvodnění věci není přiléhavé a dostatečné, dle stěžovatele městský soud svévolně ignoruje platnou právní úpravu na úkor judikatury, která se netýká věci samé. Je podle něj nepřijatelné odkazovat na judikáty, které se týkají jiné věci. O částečném osvobození od soudních poplatků se dozvěděl až „*v září 2012, tudíž neměl roky na zaplacení*“, navíc městský soud ho neinformoval o tom, že jeho žádosti o prodloužení lhůty nevyhoví. Městský soud údajně neodůvodnil stanovisko, že stěžovatel je kverulantem, ani stanovenou výši soudního poplatku a neuvedl, od jakého poplatku stěžovatele osvobozuje. Také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2013, č. j. 5 As 41/2013 – 15, byl podle jeho názoru vydán nezákonně. V části námitek brojí stěžovatel také proti postupu České advokátní komory, která však, jak zároveň namítá, není odpůrcem.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), přičemž s ohledem na danou procesní situaci není nutné (viz níže), aby byl stěžovatel v řízení o dané kasační stížnosti zastoupen advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud v daném případě netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem. Osvobození od soudních poplatků i právo na bezplatné zastoupení se váže k posouzení poměrů konkrétního žadatele. Nesplnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků přitom vylučuje i právo na bezplatné zastoupení (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Za situace, kdy předmětem kasačního přezkumu je usnesení, jímž bylo zastaveno řízení pro nezaplacení soudního poplatku, a to poté, co účastník řízení požádal o osvobození od soudního poplatku, by trvání jak na podmínce uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost, tak i na podmínce povinného zastoupení, znamenalo jen další řetězení téhož problému (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 – 77, www.nssoud.cz). Kasační stížnost lze tedy i při absenci těchto podmínek projednat.

V daném případě stěžovatel napadl kasační stížností usnesení o zastavení řízení. I když tedy stěžovatel své kasační námítky nepodřadil pod žádný ze zákonem stanovených důvodů, z povahy věci připadá v úvahu pouze důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení. Rozsah přezkumu rozhodnutí soudu je v tomto případě vymezen povahou a obsahem přezkoumávaného

rozhodnutí. Jestliže městský soud řízení zastavil a věc samu neposuzoval, může Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti zkoumat pouze to, zda byly splněny zákonem stanovené důvody pro zastavení řízení. Jeho úkolem však není přímo přezkoumávat rozhodnutí správního orgánu a nemůže se tedy zabývat námitkami týkajícími se zákonnosti žalobou napadených správních rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaný pod č. 625/2005 Sb. NSS, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2004, č. j. 3 Azs 43/2003 - 48, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud se tak nemohl zabývat těmi kasačními námitkami, které směřují proti žalobou napadenému rozhodnutí žalovaného, případně proti předchozímu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2013, č. j. 5 As 41/2013 - 15, kterým byla zamítnuta stěžovatelova kasační stížnost proti usnesení městského soudu o částečném osvobození stěžovatele od soudních poplatků. Uvedené námitky se netýkají důvodů zastavení řízení a nelze je podřadit pod důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., což znamená, že se jedná o námitky nepřipustné (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

Část stěžovatelových námitek je zcela nesrozumitelná a nelze vůbec pochopit jejich smysl a vztah k projednávané věci, tak například, když stěžovatel uvádí, že Česká advokátní komora vydává vadná rozhodnutí, obrací zákon naruby, a zároveň namítá, že Česká advokátní komora není účastníkem řízení. Těmito námitkami se Nejvyšší správní soud tedy také nemohl zabývat.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a řádně uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu spisu městského soudu zjistil Nejvyšší správní soud, že městský soud zaslal stěžovateli výzvu ze dne 30. 8. 2013, č. j. 7 A 71/2012 - 32, k zaplacení soudního poplatku za podání žaloby ve výši 200 Kč ve lhůtě do sedmi dnů od doručení výzvy. Stěžovatel ve stanovené sedmidenní lhůtě soudní poplatek nezaplatil a podáním ze dne 19. 9. 2013 pouze požádal o prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku. Uvedené podání městský soud posoudil jako žádost o nezastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku ve stanovené lhůtě ve smyslu § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích, přičemž se s uvedenou žádostí řádně vypořádal a odůvodnil, proč shledal, že pro takový postup nejsou v daném případě splněny zákonem stanovené podmínky. Se závěry městského soudu uvedenými v odůvodnění napadeného usnesení se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Lze tak konstatovat, že za daného stavu byly podmínky pro zastavení řízení podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s. splněny.

Namítá-li stěžovatel, že stanovená lhůta sedmi dnů k zaplacení soudního poplatku je v jeho případě příliš krátká, nemůže s ním zdejší soud souhlasit. Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, byly za příliš krátké označovány jediné lhůty kratší (např. rozsudek ze dne 10. 4. 2008, č. j. 2 Afs 44/2007 - 73, www.nssoud.cz). V této souvislosti je třeba rovněž poukázat na to, že stěžovatel byl v daném případě částečně osvobozen od soudních poplatků v rozsahu 90 % výše poplatku, takže jeho poplatková povinnost spojená

pokračování

s řízením o žalobě činila pouze 200 Kč. I s přihlédnutím k výši této částky se sedmidenní lhůta k zaplacení jeví jako přiměřená.

Poté, co byl stěžovatel vyznán k zaplacení takto sníženého soudního poplatku, měl více než čtyři měsíce k zaplacení soudního poplatku, neboť výzvu převzal dne 13. 9. 2013 a usnesení o zastavení řízení mu bylo doručeno až dne 17. 1. 2014. Zaplatit soudní poplatek přitom stěžovatel mohl ve smyslu § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích do doby, než příslušné usnesení nabylo právní moci, což v případě stěžovatele bylo právě dne 17. 1. 2014. Jak vyplývá z judikatury zdejšího soudu, je posledním dnem, kdy je účastník řízení oprávněn právně relevantním způsobem zaplatit soudní poplatek, den doručení usnesení o zastavení řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2007, č. j. 5 Afs 112/2006 – 41, publikovaný pod č. 1218/2007 Sb. NSS či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 – 172, publikovaný pod č. 2328/2011 Sb. NSS).

Na tom nemění nic ani skutečnost, že stěžovatel o sobě tvrdí, že nemá dostatek prostředků a lze očekávat, že požádá o osvobození od soudního poplatku a neuhradí jej v krátké době. O jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků městský soud, jak již bylo řečeno, pravomocně rozhodl a kasační stížnost stěžovatele proti tomuto rozhodnutí Nejvyšší správní soud výše zmiňovaným rozsudkem zamítl. Z kasační stížnosti přitom nevyplývá, že by jiná lhůta pro zaplacení soudního poplatku mohla něco změnit na stěžovatelově schopnosti soudní poplatek zaplatit. Nelze se tedy se stěžovatelem ztotožnit, že by poskytnutá lhůta byla příliš krátká, ani že by městský soud zastavil řízení o stěžovatelově žalobě předčasně.

Stěžovatel rovněž namítal, že městský soud nesprávně dospěl k závěru, že stěžovatel zneužívá svých procesních práv. V tomto směru Nejvyšší správní soud připomíná, že opakovaně vyhodnotil okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje u soudů svá podání, jako projev svévolného a účelového uplatňování (zneužití) práva (viz např. rozsudek ze dne 8. 3. 2012, č. j. 2 As 45/2012 – 11, www.nssoud.cz). Stěžovatel svá práva uplatňuje převážně zjevně šikanózním způsobem a nesoudí se veden snahou o meritorní řešení sporu, nýbrž pro samotné vedení sporu (viz rozsudek ze dne 7. 6. 2012, č. j. 2 As 82/2012 – 13, www.nssoud.cz).

V evidenci zdejšího soudu je vedeno ke dni 26. 2. 2014 více než 800 spisů, v nichž žalobce vystupuje v pozici stěžovatele, resp. navrhovatele a v nichž brojí převážně proti rozhodnutím městského soudu a Krajského soudu v Českých Budějovicích. Lze proto usuzovat, že tyto soudy jsou obdobně jako zdejší soud zahlceny desítkami až stovkami podání, stížností a žalob stěžovatele. Pouhá skutečnost, že stěžovatel vede na různých stupních správního soudnictví takové množství sporů, pochopitelně sama o sobě neznamená, že by jeho žádostem a podáním nemělo být vyhověno. Spory vedené stěžovatelem však vykazují znaky sériovosti a stereotypnosti, v jeho podáních se neustále vyskytují obdobné či zcela identické argumenty, se kterými se soudy již opakovaně vypořádaly.

Znaky zneužívání práva zdejší soud vymezil např. v rozsudku ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004 – 48, publikovaném pod č. 869/2006 Sb. NSS. Zneužitím práva se rozumí „*situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného*“

nebo společnosti; takového chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené“. K zákazu zneužití práva se vyjádřil také rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, podle něhož zákaz zneužití práva představuje pravidlo českého vnitrostátního práva, včetně práva veřejného, které vyplývá z povahy České republiky jako materiálního právního státu založeného na určitých vůdčích hodnotách, ke kterým vedle úcty ke svobodě jednotlivce a ochraně lidské důstojnosti patří mimo jiné i úcta k harmonickému sociálnímu řádu tvořenému právem a odepření ochrany jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem. Zákaz zneužití práva je v jistém smyslu *ultima ratio*, a proto musí být uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastního právního řádu, s nimiž se může střetnout (usnesení rozšířeného senátu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008 – 74, publikované pod č. 2099/2010 Sb. NSS).

Stěžovatel obecně zneužívá práva na soudní ochranu, je veden snahou vést spor pro spor, nikoliv zájmem o řešení reálně existujících sporů. Podstatná je pak skutečnost, že toto zneužití bylo patrné i v řízení před městským soudem, přičemž důvody pro tento závěr zdejší soud blíže rozvedl v již zmíněném rozsudku ze dne 26. 7. 2013, č. j. 5 As 41/2013 – 15, na který v tomto směru v podrobnostech odkazuje. Zdejší soud také dodává, že na uvedených závěrech nemůže nic změnit ani stěžovatelova do značné míry nesrozumitelná argumentace, provázená expresivními výrazy a všudypřítomnou lamentací, kterou lze jen velmi těžko myšlenkově uchopit, natož se s ní podrobně logicky vypořádat.

Nejvyšší správní soud dospěl z výše uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, příslušelo by mu tedy právo na náhradu nákladů důvodně vynaložených v řízení o kasační stížnosti, z obsahu soudního spisu však plyne, že mu žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 28. února 2014

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu